

Карпенко М. В.

студентка Інституту інформаційних технологій в економіці

Науковий керівник: Шуплат О. М., канд. екон. наук, доцент

кафедри корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

м. Київ, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН СОЦІАЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ

У системі забезпечення людського розвитку визначальну роль відіграють соціальні інвестиції, достатній обсяг та ефективне використання яких сприяє людському розвитку та створює умови для нього. Сьогодні розвиток суспільства потребує уваги до соціального інвестування як цілеспрямованого вкладення ресурсів у розвиток соціальної сфери з метою отримання корисного суспільного ефекту в майбутньому.

Соціальне інвестування в нашій країні необхідне для подолання бідності, адже у світових рейтингах якості життя Україна займає низькі позиції. Результати соціального інвестування виявляються як в посиленні соціальної орієнтації всієї економічної системи, так і в окремих аспектах соціально-економічного розвитку, зокрема стимулюванні економічного зростання, нагромадженні людського капіталу, розвитку ринку праці, підтримці високого рівня та якості життя населення, забезпеченні державних соціальних гарантій та базових соціальних послуг, підтримці соціальної стабільності та екологічної безпеки в суспільстві.

В загальному плані під соціальними інвестиціями необхідно розуміти інвестиції, які вкладаються державою, комерційними та іншими організаціями, а також фізичними особами для вирішення будь-яких соціальних проблем, і, в першу чергу, це інвестиції на поліпшення якості життя і розвиток людського капіталу [2].

Суть і значення інвестицій взагалі і соціальних зокрема, в першу чергу, полягає у забезпеченні розвитку і ефективності національної економіки - матеріальної основи для вирішення соціальних проблем суспільства [1].

В сучасних умовах посттрансформаційного розвитку України міжнародні організації виступають важливими суб'єктами підтримки соціальних реформ у вигляді фінансової, матеріально-технічної та консультативної допомоги. Пріоритети соціального інвестування міжнародних організацій охоплюють найбільш проблемні аспекти соціального та економічного розвитку України, формування ефективної управлінської вертикалі, нагромадження людського капіталу держави. Проте, незважаючи на постійне зростання обсягів відповідних донорських ресурсів та розширення мережі соціальних програм в Україні, рівень реального впровадження рекомендацій міжнародних фахівців залишається невисоким, так само, як і власні донорські оцінки ефективності реалізованих проектів [3].

Результати соціального інвестування виявляються як в посиленні соціальної орієнтації всієї економічної системи, так і в окремих аспектах

соціально-економічного розвитку, зокрема стимулюванні економічного зростання, нагромадженні людського капіталу, розвитку ринку праці, підтримці високого рівня та якості життя населення, забезпеченні державних соціальних гарантій та базових соціальних послуг, підтримці соціальної стабільності та екологічної безпеки в суспільстві.

Основними напрямками соціальних інвестицій на всіх рівнях у забезпечення людського розвитку в регіонах України є [4]:

- 1) державні та регіональні програми з розвитку сфери освіти та охорони здоров'я;
- 2) державні та регіональні підтримка реалізації соціальних проектів;
- 3) державні та регіональні програми в сфері зайнятості ;
- 4) державні програми, спрямовані на забезпечення культурного розвитку населення ;
- 5) інвестиції власників бізнесу у розвиток персоналу;
- 6) інвестиції підприємств у розвиток соціальної сфери підприємства;
- 7) інвестиції бізнесу у реалізацію стратегії соціальної відповідальності, соціальних програм та суспільно значущих соціальних проектів, розроблених з урахуванням інтересів основних заінтересованих сторін;
- 8) інвестиції особистості в освіту, здоров'я, у відпочинок, фізичну культуру і спорт, дозвілля;
- 9) добродійна діяльність.

Забезпечення соціально-економічного розвитку в регіонах України потребує активізації інвестиційної діяльності на всіх рівнях, оскільки лише на її основі можна зменшити вплив кризових явищ та здійснити структурну перебудову національного господарства на основі інноваційної моделі розвитку економіки.

Соціальні питання та людський розвиток посідають провідне місце серед пріоритетів донорської допомоги Представництва Європейської Комісії в Україні. Сукупний обсяг відповідних фінансових асигнувань перевищив 27,6 млн. євро; найбільшу частку інвестицій було спрямовано на сприяння процесам соціальної інтеграції та зайнятості, зокрема, підтримку місцевих громад у вирішенні пріоритетних потреб соціального розвитку, просування гендерної рівності у сфері праці та реформування системи соціальної допомоги. До інших напрямів належать проекти сприяння людському розвитку, зокрема, дотримання прав жінок і дітей, допомога біженцям, жертвам торгівлі людьми тощо.

Вироблення стратегії ефективної взаємодії міжнародних організацій та урядових структур, представників бізнесу і громадянського суспільства в цілому є важливим напрямом подальших наукових досліджень, що матимуть вагоме значення для реалізації структурних реформ та забезпечення сталого розвитку України. Необхідно вивчати та впроваджувати у наші реалії передові європейські практики соціального інвестування, які в подальшому можуть стати передумовами головних проблем даної сфери.

Література:

1. СУЧАСНИЙ СТАН СОЦІАЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Соціальне_інвестування.
2. СУЧАСНИЙ СТАН СОЦІАЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: 2. https://stud.com.ua/6841/investuvannya/sotsialni_investitsiyi_sut_znachennya_polipshennya_yakosti_zhittya_rozvitku_lyudskogo_kapitalu.
3. СУЧАСНИЙ СТАН СОЦІАЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: 3. <http://global-national.in.ua/archive/11-2016/92.pdf>.
4. СУЧАСНИЙ СТАН СОЦІАЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: 4. <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/5991/1/СЛИВКА%20.pdf>.

Кісіль М. І.

канд.екон. наук, старший науковий співробітник
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
м. Київ, Україна

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ЙОГО ЗЕМЕЛЬНОЇ СКЛАДОВОЇ

З розвитком економічних відносин зростає роль і значення фактора інвестицій та вплив власників капіталу на економіку й політику. Кожний етап розвитку цих відносин має певні особливості, які можуть вирізняються по секторах економіки. Особливістю нинішнього етапу розвитку світового й українського агропродовольчих секторів економіки є значне зростання впливу транснаціональних корпорацій (далі ТНК) та великих національних агропромислових формувань. Домінантами цього процесу в глобальному вимірі є спрямування грошового капіталу ТНК на захоплення земель у країнах з нестійкою економікою та політикою, а в Україні – оренда і тіньовий викуп агрохолдингами великих площ сільськогосподарських земель з очікуванням на можливість юридичного оформлення продажу в перспективі операції з купівлі-продажу. Інтереси ТНК і національного великого агробізнесу щодо зняття мораторію на купівлю-продаж земель сільськогосподарського призначення та їх діяльність в Україні переплітаються і поки що співпадають. Тому вони за виступають вільне придбання ними українських земель.

Нинішня владна команда активно діє в інтересах ТНК і агрохолдингів, а на соціальне, безпекові, екологічне та інше значення сільськогосподарських земель не зважає. Перший з аргументів, який наводять офіційні особи і заангажовані експерти в якості доказу необхідності створення вільного земельного ринку є твердження щодо значного зростання інвестиційного потенціалу сільськогосподарства, а також валового внутрішнього продукту